

Schoolplan 2016-2019

Versie vastgesteld tijdens de MR-vergadering van 14 april 2016

Inhoud

Het Vossius: Toewijding, Tijdgeest en Traditie.	2
Externe(landelijke)Ontwikkelingen	2
Interne ontwikkelingen: De doelstellingen van het vorige Schoolplan 2012-2015	4
Overige interne ontwikkelingen	8
Naar een nieuw Schoolplan	11
Doelstellingen/Prestaties/Activiteiten 2016-2019	12
Bijlagen en uitwerkingen van bijlagen	18

Het Vossius: Toewijding, Tijdgeest en Traditie.

Het Vossius Gymnasium is een openbare school waar sinds de oprichting in 1926 leerlingen op hoog niveau onderwijs krijgen zowel op cognitief, sociaal als cultureel gebied. Binnen en buiten het reguliere lesprogramma bieden wij zowel bij de alpha-, de bèta, de gamma- als de kunst- en cultuurvakken onder en na schooltijd meer aan. Het Vossius wil zowel een school zijn waar je je breed kunt ontwikkelen als een school waar je de diepte in kunt gaan.

Het klassieke lesprogramma kent een grote variëteit aan lesaanpakken en maakt volop gebruik van de nieuwe media.

Het Vossius richt zich op gemotiveerde en leergierige leerlingen, wil hun plezier in het leren geven en stimuleert hen een onderzoekende houding aan te nemen en te reflecteren op wat zij leren. Persoonlijke ontplooiing, zelfstandigheid en een optimale voorbereiding op academisch vervolgonderwijs zijn een groot goed.

De school legt op basis van wat sinds de oprichting is opgebouwd, de lat hoog en wil de leerling met wie het even wat minder gaat een optimaal begeleiden om over die hoge lat heen te springen .

Ze is een hechte gemeenschap, waarin leraren gemakkelijk voor leerlingen bereikbaar zijn.

De school vindt het belangrijk met haar leerlingen op sociaal-cultureel gebied een afspiegeling te zijn van de bevolking in Amsterdam en omliggende gemeenten.

Externe(landelijke)Ontwikkelingen

Het begin 2016 gepubliceerde eindrapport van het Platform Onderwijs 2032 (het 'Rapport Schnabel') houdt in ieder geval drie krachtige pleidooien: breng losse vakken meer in clusters samen, want leerlingen krijgen nu een te gefragmenteerde werkelijkheid aangeboden; versmal het kerncurriculum mede omdat je zoveel gewoon kunt opzoeken op het internet, opdat leerlingen in de gelegenheid zijn zich echt te verdiepen in vakken waarin ze specifiek geïnteresseerd zijn en leg meer nadruk op het aankweken bij leerlingen van essentiële niet zo zeer meetbare maar wel merkbare (menselijke) vaardigheden als Communiceren, Samenwerken, Project opzetten/Organiseren. De laatste aanbeveling wordt ondersteund door de VO-Raad die ervoor pleit eindexamen-leerlingen naast met een cijferlijst ook met een beoordeling van hun vaardigheden naar huis te laten gaan. Overigens botst de eerste aanbeveling sterk met de Vossius-lijn van nadruk op een opbouw van het curriculum in vakken/secties, juist om een verdieping in de aangeboden stof mogelijk te maken en staat de tweede op gespannen voet met het uitgangspunt leerlingen dik te maken met kennis, juist ook om hun een interpretatiekader te geven in een wereld overvol van (digitale) informatie.

Landelijk leeft sterk dat scholen een heterogene leerling-bevolking hebben en dat zij zich moeten verhouden met een populatie die grofweg bestaat uit een groep van 20% achterblijvers, een

middengroep van 60% en een groep excellente (deels hoogbegaafde, tegelijk soms ook onderpresterende) leerlingen van opnieuw 20%. Wat het laatstgenoemde cijfer betreft: 40% van de Vossius-eindexamenleerlingen maakt deel uit van de 20% best presterende VWO-leerlingen in ons land. De genoemde drie groepen leerlingen vragen om een gedifferentieerde aanpak, ook binnen de reguliere les.

De landelijke overheid stimuleert scholen het mogelijk te maken dat leerlingen het VWO in 5 jaar kunnen afsluiten dan wel in ieder geval bepaalde vakken reeds na afloop van jaar 5 zowel voor het Schoolexamen als het Centraal Examen geheel kunnen afsluiten.

De overheid creëert steeds meer extra normen voor het slagen bij het eindexamen: vanaf 2012 dient het gemiddelde CE-cijfer 5,5 of meer te bedragen, vanaf 2013 mag er nog slechts 1 eindvijf zijn bij de vakken Engels, Nederlands en Wiskunde en vanaf 2016 moet voor de rekentoets minimaal een 5 worden gescoord.

Tegelijk wordt decentrale selectie steeds belangrijker bij de toegang tot het Wetenschappelijk Onderwijs en zijn er ook overal matchingsgesprekken. Alles is erop gericht studenten binnen te krijgen met een goed cognitief niveau, onderzoeksvaardigheden en discipline. Leerlingen die internationaal willen studeren moeten er steeds meer voor zorgen ook goed te presteren in jaarlaag vijf en hun essayvaardigheden in het Engels op een goed peil te hebben.

Het bestuursakkoord VO-Raad-OCW 2012-2015 heeft geleid tot een extra jaarlijkse toelage aan de school van ongeveer 150.000 euro aan kwaliteitsmiddelen; naar verwachting wordt deze de komende jaren voortgezet, met de verplichting aan de school systematisch aan het maximaliseren van de prestaties van de leerlingen te werken, excellentie te stimuleren en gericht te werken aan het leren van schoolleiding en leraren.

De landelijke overheid stimuleert volop Gezonde School-projecten. Het Vossius heeft in dit kader tot nu toe vooral ingezet op het thema 'Welzijn' en minder op 'Voedingspatronen'. De samenstelling en aard van de schoolbevolking speelt bij die afweging een belangrijke rol.

De landelijke organisatie van categorale gymnasia SHZG draagt al weer enkele jaren een selectief Honours-programma, waaraan het Vossius vanaf den beginne participeert; in 2015 startte een derde jaarlaag met dit programma dat zich richt op leerlingen die meer willen en daarbij een geheel eigen project willen ontwikkelen. (Relatief)nieuwe ontwikkelingen op het vlak van excellentieprogramma's zijn verder het Pre-University-programma van de VU met zijn aanbod van korte cursussen, waaraan het Vossius in 2016 met 14 leerlingen deelneemt en het Masterclass-programma van het Amsterdam University College, waarvoor het Vossius graag jaarlijks een vijftal leerlingen interesseert. Reeds langer loopt het aanbod van het Pre-University-College Leiden, waaraan het Vossius altijd met een groep leerlingen deelneemt. Verder neemt het Vossius geregeld deel aan meer incidentele extra programma's als dat van de Frankfurter Zukunftsrat.

Overigens is de verwachting dat de overheid extra geld zal fourneren voor samenwerkingsverbanden tussen VO en WO.

Voor kwaliteitsmetingen staan de school al langer rapportages van Vensters voor Verantwoording en de Inspectie en de cijfers van de jaarlijkse enquête van de landelijke vereniging van gymnasia SHZG ter beschikking alsmede de rapporten van kwaliteitscholen.nl (opgesteld op basis van het bevragen van leerlingen, ouders en medewerkers). Tot de eerste twee bestaat uiteraard ook via de Vossius-site

toegang. De SHZG biedt haar leden sinds twee jaar een (vierjaarlijks) Collegiaal Waarderend Onderzoek aan, dat op het Vossius eind 2015 voor het eerst plaatsvond.

Er bestaat een discrepantie tussen de media waarmee de leerlingen buiten de school werken (informele mobiele/digitale) en die welke binnen de school dominant zijn (meer formele als schriftelijk materiaal/boeken). Deze ontwikkeling vraagt enerzijds om het actueel houden en uitbreiden van de hardware en software op school, anderzijds om verscherpte aandacht voor mediawijsheid. Bij het laatste gaat het dan zowel om vaardigheden informatie op het internet gericht te zoeken en vervolgens te duiden als om het respectvol optreden in het digitale berichtenverkeer. Er zijn intussen signalen dat de schrijf- en leesvaardigheid (langere teksten) achteruit gaat.

Ondanks het groeiende aanbod van gymnasia en andere categorale VWO-scholen in Amsterdam, lijkt er de komende jaren een tekort aan plaatsen te blijven. Dit hangt onder meer samen met de toename van de groep hogere inkomens in en rondom de stad. De toename van het aantal categorale scholen vraagt om voortdurende aandacht voor een goede communicatie met (potentiele) leerlingen, hun ouders en de maatschappelijke omgeving van de school.

Het wegvallen van de CITO-toets als onderscheidend element bij de toelating van leerlingen in combinatie met het Amsterdamse matchingsysteem dat leerlingen niet perse in eerste instantie bij hun school van eerste voorkeur brengt, leidt er wellicht toe dat het Vossius een andere groep leerlingen binnen krijgt dan gebruikelijk in de afgelopen decennia. Een en ander vraagt zowel om alertheid op het hoog houden van de lat als de kwaliteit van de begeleiding.

De school is voor haar reguliere activiteiten bijna volledig afhankelijk van de bekostiging van de Rijksoverheid en deze is in de afgelopen jaren meestal minder scheutig geweest met haar bekostiging van de materiële en personele uitgaven van de school. De gevolgen van de forse structurele bezuiniging van 2013 zijn nog steeds voelbaar in de school. Alertheid blijft geboden om de relatief hoge personeelsuitgaven en uitgaven voor het onderhoud van het pand te kunnen blijven opbrengen. De overheid zegt scholen die dat willen en zich ervoor kwalificeren 'regelluw' te willen maken. Vooralsnog is niet precies duidelijk welke regels dan komen te vervallen. Die m.b.t. de (afgrenzing van) profielen?

Interne ontwikkelingen: De doelstellingen van het vorige Schoolplan 2012-2015

Onderwijs

"De cognitieve kant van de school wordt verder vormgegeven door verdieping binnen het bestaande vakkenpakket te faciliteren en niet door het uitbreiden van het bestaande aanbod.

De school blijft haar leerlingen zowel onder als na schooltijd een brede vorming aanbieden die zich (vaak) niet laat meten in (eindexamen)cijfers.

Tegelijk wil de school ook voor enkele meetbare prestaties staan. Zo wil zij het gemiddelde CE-cijfer van 2012 (7,1) handhaven en de situatie bestendigen dat het verschil tussen het gemiddelde SE- en het gemiddelde CE-cijfer niet groter is dan 0,1. Voorts wil de school streven naar minimaal een gemiddeld CE-cijfer van 6,8 voor de jaren 2013-2015 voor alle individuele vakken.

Verder wil de school het percentage N-profielkiezers van 2012 (66%) handhaven.....“

De school heeft haar cognitieve kant ook verder ontwikkeld door een uitbreiding van haar aanbod. Denk hierbij aan de introductie van Geo-Future, de uitbouw van het Honoursprogramma naar 3 leerlagen en aan deelname aan masterclasses van het AUC en het Pre-University-aanbod van de VU.

De brede vorming onder en na schooltijd is eveneens uitgebreid. Naast de zojuist genoemde activiteiten zijn er inmiddels drie theaterinitiatieven per jaar en is er een grote en gevarieerde groep debaters die deelneemt aan vele Nederlands- en Engelstalige toernooien.

Het percentage N-profielkiezers is vrijwel alle afgelopen jaren gehaald.

Wat de CE-cijfers betreft zijn de doelstellingen in het algemeen gehaald en mag het Vossius zich rekenen tot de best presterende scholen van Nederland; ook het slagingspercentage was de afgelopen jaren onverminderd hoog: rond 98%. Het vak NL liet de afgelopen jaren een verbetering tot tegen 6,8 zien, maar kende—overigens op een algemene landelijke neerwaartse golf—in het eindexamenjaar 2015 een terugval met ruim een half punt; het vak economie was de afgelopen jaren stabiel rond 6,5 maar kende in 2015 een terugval naar net boven 6,0.

“Leerlingen ervaren meer samenhang tussen de activiteiten, vaardigheden en onderwerpen bij de vakken. Het aanleren van samenwerkings-, presentatie- en onderzoeksvaardigheden is in alle leerjaren zichtbaar in het curriculum.

Het aanleren van lees- en schrijfvaardigheid is – uiteraard met het vak Nederlands als trekker- in alle leerjaren en bij alle vakken zichtbaar in het curriculum en wordt ook systematisch door eenieder getoetst.

Het aanleren van mediawijsheid (met name het aspect van selectie uit de veelheid aan kennis) bij zowel docenten als leerlingen komt in het curriculum/ in bijscholingsprogramma's. Daarin ook aandacht voor het verhogen van de interactiviteit van lessen met digitale hulpmiddelen.”

De vakinhoudelijke samenhang tussen de diverse vakken heeft een flinke impuls gekregen van de beschrijvingen van de vakleerstof in de diverse leerjaren en de studiedag over hetzelfde onderwerp. Er is mede vanuit het Honours-programma en Geo-Future meer aandacht voor vaardigheden, doch deze zijn nog niet systematisch zichtbaar in de curricula.

Het vak NL besteedt gerichter aandacht aan schrijfvaardigheid; andere vakken haken vooral incidenteel aan. De versterkte inspanningen binnen de sectie Nederlands verdienen meer aandacht binnen de school.

De aparte lessen mediawijsheid in de klassen 1 en 2 hebben zich met name gericht op het bevorderen van respectvol gedrag in digitaal berichtenverkeer en inzicht in de noodzaak van privacybescherming.

Het gebruik van digitale hulpmiddelen en informatie heeft zich bij alle vakken gestaag doorgezet, de laatste jaren vooral door uitbreiding van het aantal digitale borden en de aanschaf van sets I-pads en chromebooks (voor vakken als biologie, natuurkunde en schrijfvaardigheid NL).

M.b.v. middelen van de Gemeente Amsterdam (Scholenbeurs) is in 2015 een groot ELO-Project gestart dat tot doel heeft op alle vakgebieden een gevarieerde elektronische leeromgeving in te richten die zich zowel op de wat achterblijvende als de vooroplopende leerling richt. Additionele lesinstrumenten als

Flipping the Classroom, verwijzingen naar sites als Wisweb van het Freudenthal Instituut en digitale diagnostische tests worden eveneens uitvoerig bestudeerd. De subsidie is gegeven voor 2 jaren; we pogen het Project zo mogelijk eerder voor alle secties af te ronden.

“Tijdens de lessen vindt meer gerichte aandacht (instructie/verwerkingsopdrachten) plaats voor zowel de groep van achterblijvende als hoogst presterende leerlingen en voor de best presterende leerlingen komen meer maatwerk mogelijkheden”.

Tijdens het meerjarige Project Lesson Study dat jaarlijks mede gefinancierd wordt door de Gemeente Amsterdam (Lerarenbeurs), bereiden leraren gezamenlijk lessen voor, doen ze aan onderling lesbezoek en evalueren ze ook samen bijgewoone lessen; er is veel aandacht voor het gericht bedienen in de les van verschillende groepen leerlingen. Het is de bedoeling het Project de komende jaren via de zwaankleef-aan-methode uit te breiden; in 15-16 participeren 10 leraren; in 16-17 zijn het er al 20. Overigens ondersteunen digitale middelen als laptops en I-pads leraren te differentiëren. Tegelijk zijn er beperkingen. Zo zijn er nauwelijks ruimten/plekken binnen de school om een leerling iets (rustig) voor zichzelf uit te laten zoeken dan wel hem/haar iets uit te laten werken.

Verder zijn er met het Honours-programma en de programma's van de Universiteiten Leiden, de Vrije Universiteit en het AUC inmiddels volop extra mogelijkheden voor vele tientallen goed presterende leerlingen.

Begeleiding leerlingen

“De leerling-tevredenheid, zoals blijkt uit de 3e-klas-tevredenheidsenquête van kwaliteitscholen.nl stijgt de komende jaren van gemiddeld 7,1 in 2012 naar 7,4 over de jaren 2013-2015. De tevredenheid over de mentor stijgt op dezelfde wijze van 6,2 naar 6,5”

De leerling-tevredenheid is gestaag gestegen naar 7,6 ; de tevredenheid met de mentor klom naar 6,8.

“De gemiddelde doorstroom in de onderbouw verbetert van 89,7 (ijkjaar 2011) naar 90,1 over de jaren 2012-2015”

Dit cijfer is ruim gehaald; de doorstroom van klas 2 naar klas 3 liet in 2015 echter een onverwachte terugval zien.

Organisatie

“Er wordt via het jaarrooster meer rust gecreëerd in de schooldag/in de schoolweek”

Activiteiten buiten de school worden naar vermogen in het jaarrooster vastgelegd, met zoveel als mogelijk is het gebruik van alle dagen in de week, opdat niet altijd dezelfde lessen uitvallen. De spanning tussen binnen- en buitenschools leren is daarmee niet weggenomen. We hanteren steeds vaker de stelregel dat ten aanzien van alle externe activiteiten de eis wordt gesteld dat er een duidelijke meerwaarde is voor het kennisniveau, de vaardigheden etc. van de leerlingen en dat er goed inzicht moet zijn in de mate van uitval van reguliere lessen; de aanpak is dat secties die iets willen organiseren argumenten op papier zetten en dat de schoolleiding de eindbeoordeling doet.

“Alle in de Schoolgids gegarandeerde vakken (d.w.z. t/m het eerste extra keuzevak) worden dakpanloos ingeroosterd en tussenuren voor leerlingen worden beperkt tot maximaal 6 uren per lesweek en max. 2 uren per dag.”

Dit is gerealiseerd.

Personeel/financiën

“Beginnende docenten worden pro-actiever en intensief vakmatig en pedagogisch-didactisch begeleid...”

Een speciaal aangestelde collega heeft hier veel voortgang gemaakt en ook de vaksecties zijn zich meer op het vakinhoudelijk begeleiden gaan toelagen. Met het verder systematiseren van de aanpak is nog winst te behalen; dan gaat het deels ook om het beïnvloeden van de verwachtingen van ouders en collega's.

“De na- en bijscholing van leraren vindt systematischer plaats. De functioneringsgesprekken zullen daarbij een grote rol spelen. Bekwaamheidsdossiers worden opgebouwd, mede op basis van een studiedag in oktober 2012”

Elk jaar organiseert de schoolleiding mede op basis van onder meer de functioneringsgesprekken collectieve bijscholing, met name op aspecten van de begeleiding van de leerlingen (invulling mentoraat, alcohol- en ander gebruik, aandachtspunten passend onderwijs). Ook biedt de school veel ruimte voor individuele en collectieve coaching en vakinhoudelijke bijscholing, met de aantekening dat de bevraging van collega's op hun initiatieven tot persoonlijke ontwikkeling nog verder gesystematiseerd kan worden.

“De sterke en zwakke kanten van een leraar spelen een grotere rol bij de keuze waar hij/zij voor wordt ingezet”.

Aan deze doelstelling besteedt de schoolleiding binnen de grenzen van het mogelijke veel aandacht. Met collega's worden indien nodig gerichte afspraken gemaakt.

“De mogelijkheden een grote gymzaal onder de binnenplaats te creëren en daarmee ruimte te maken voor andere ruimtelijke verschuivingen binnen de school (bio-lokaal, grotere kantine) worden op haalbaarheid onderzocht, mits externe onderzoeksmiddelen gevonden kunnen worden, en zo mogelijk in subsidieaanvragen vertaald”.

Een door architecte Marlies Rohmer gemaakte haalbaarheidsstudie, waarin onder meer aan de genoemde wensen aandacht werd besteed, heeft inmiddels steun gevonden bij de Gemeente Amsterdam en een toezegging van een verbouwbudget van ruim 5 miljoen euro.

Overige interne ontwikkelingen

Onderwijs:

Leerlingen voelen zich thuis op school (blijkt uit enquêtes), mede ook omdat de school beschikt over enthousiaste vakmensen (blijkt eveneens uit de enquêtes).

Het Vossius trekt vanouds veel getalenteerde leerlingen en deze voelen dat ze mogen excelleren. De school biedt leerlingen die meer willen en kunnen/ zeer begaafd zijn in de onderbouw en zeker de bovenbouw veel aanbod binnen en buiten de school.

Excellerende en niet excellerende leerlingen hebben de mogelijkheid in de bovenbouw (redelijk ongelimiteerd) te kiezen uit een aanbod van keuzevakken, in ook bijzondere combinaties, met als praktische rem soms de roosterbaarheid van de pakketten van medeleerlingen.

Leerlingen met belangstelling voor onder meer muziek en theater kunnen hun kunsten voorts tot op hoog niveau ontwikkelen binnen de ensembles en theatergroepen.

Leerlingen die buiten de school –bijvoorbeeld binnen een sportvereniging dan wel een Jong Talent-Klas van het Conservatorium- op hoog niveau aan Sport of de Kunsten doen, krijgen daarvoor ruimte binnen hun roosters.

De school heeft veel praktische ervaring met begaafde leerlingen, juist ook met de heel jonge.

In de lesinhoud staan de cultuur en de geschiedenis van Europa centraal. Vanuit leerlingen en ouders komt regelmatig de suggestie naast in het muziekonderwijs in het brede onderwijsaanbod meer aandacht te besteden aan de cultuur-/de kunstuitingen van bijvoorbeeld Afrika, Oost-Azie en het Midden-Oosten, enerzijds vanwege het intrinsieke belang van deze uitingen, anderzijds door groeiende migratiestromen en de opkomst van nieuwe economieën.

Tegen het einde van klas 5 en aan het begin van klas 6 zet een groot aantal docenten zijn/haar academische onderzoeksvaardigheden in om de leerlingen te begeleiden bij het Profielwerkstuk. In de lagere klassen vindt het systematisch oefenen van onderzoeksvaardigheden en het introduceren van wetenschapstheorie nu vooral plaats bij de BINASK-vakken.

Bij de gamma-, alpha-, kunstvakken komt het doen van onderzoek verspreid terug bij het opzetten en tot stand brengen van verslagen. Een systematischer aanpak die ook duidelijk maakt dat onderzoek in deze vakken spannend en leuk kan zijn, zou het rendement van de inspanningen die reeds plaatsvinden kunnen verhogen. Een bijvangst zou kunnen zijn dat de C&M en E&M-profielen aantrekkelijker worden voor de begaafde leerlingen.

Op een gymnasium houden leraren leerlingen op de hoogte van ontwikkelingen op hun vakgebied en de relevantie van hun vakgebied voor (discussies in) de actualiteit.

Ook is het een gymnasiale uitdaging leerlingen voortdurend een stapje verder te laten denken.

Uitwisseling met directe collegae, veel lezen- ook van kwaliteitskranten- en het bijwonen van scholingsbijeenkomsten houden onze leraren ook hier op vlieghoogte. Sectieoverleg en Vossius-studiedagen/-bijeenkomsten (de "Vossius-Academie") geven hier een bijdrage.

De school heeft 4^e klas C&M en E&M-leerlingen in de afgelopen jaren in de vorm van modules extra vakken aangeboden die doorgaans niet binnen het VO gedoceerd worden: Psychologie, verzorgd door de UvA en Rechten, met docenten van de Universiteit van Leiden . Deze leerlingen – en de 5^e klas leerlingen met N&G en N&T- volgen allen ook een zogenaamde kunstmodule met kunstvormen die anderszins minder in het curriculum terugkomen(Fotografie- en Filmbeschouwing, Muziek en Dans). Bijzondere kunstvormen, zoals bijvoorbeeld Dansen en Filmen, komen ook aan bod in het Cultuurtraject van de jaren 1 t/m 3.

Elke Vossius-jaarlaag kent wel enkele leerlingen die in de bovenbouw het eindexamenvak Informatica willen volgen. Deze belangstelling krijgt nu ruimte in de door elke leerling te volgen Informatica-lessen van klas 2 en de programmeerclub van de bovenbouw.

Leerlingen zijn in het algemeen digitaal vaardig. Dat wil niet zeggen dat zij- in meer technisch-inhoudelijke zin- ook beschikken over de meest effectieve internet-zoekstrategieën, laat staan dat zij in staat zijn de waarde van gevonden digitale informatie op de juiste waarde te schatten. Deze vaardigheden zijn echter van groot belang bij bijvoorbeeld bovenbouw-opdrachten als het Profielwerkstuk. Op het ogenblik is er binnen het curriculum van de school slechts versnipperde en geen gerichte aandacht voor de geschetste problematiek.

Uitvaluren in de klassen 1 en 2 worden naar vermogen met alternatieve lessen van vakdocenten ingevuld.

Het 45-minutenrooster geeft leerlingen regelmatig exercitie maar zet ook samen met de in omvang beperkte klaslokalen een zekere rem op didactische variatie en het bedienen van deelgroepen in het leerlingenbestand. Versnippering kan actief worden tegengegaan door het aanvragen van blokken.

Begeleiding

Het Vossius heeft een uitgebreide leerlingbegeleiding. We trachten zowel leerlingen die behoefte hebben aan extra ondersteuning als leerlingen die uitdaging nodig hebben aandacht te bieden. De begeleiding is inmiddels in extenso beschreven in het Zorgplan. Onze structuur is sterk gestoeld op de individuele vakdocent en de klas waarbinnen elke leerling zijn/haar plek moet zien te vinden. Dat is een belangrijke reden om het ontwikkelperspectief van een langdurig zieke leerling goed op papier te zetten en gemaakte afspraken nauwkeurig te bewaken.

Het Collegiaal Waarderend Onderzoek van de SHZG van eind 2015 doet verder voor de begeleiding van de leerlingen een interessante aanbeveling: professionaliseer en standaardiseer met name het mentoraatswerk verder, a la de impliciete en expliciete standaarden binnen het Vossius voor de inhoud en aanpak van het onderwijs; nu zijn aanpakken en inzet teveel afhankelijk van de individuele mentor.

Van de Vossius-leerlingen wordt veel gevraagd. Zeker leerlingen in de onderbouw missen –ondanks stimulansen op dat vlak van vakdocenten en mentoren- vaak nog lang de vaardigheid huiswerk en toetsvoorbereiding goed in te plannen en vervolgens gedisciplineerd te werken. Dat breekt een aantal leerlingen flink op, met name in jaarlaag 2 (die ook al jarenlang een relatief lage doorstroom naar klas 3 laat zien). De school stimuleert ouders graag kinderen hierin bij te staan. Ouders ontbreekt het echter geregeld aan goed inzicht in de taken die de leerling zijn meegegeven.

Ten aanzien van de begeleidingsactiviteiten in de jaarlagen 1 en 2 buiten de reguliere les is er geen twijfel over het nut van algemene hulplessen voor als moeilijk ervaren vakken als Wiskunde, Klassieke

Talen en ook Nederlands. De vraag is opgeworpen of de middelen die gebruikt worden voor het financieren van de andere hulplessen niet beter anders kunnen worden ingezet: de leerling verwoordt eerst samen met zijn/haar mentor zijn hulpvraag en krijgt dan gerichte individuele hulp dan wel extra les in een kleine groep.

Voor de hogere leerjaren is er een bijlessysteem van leerlingen voor leerlingen. De indruk bestaat dat de communicatie rond de werving van lesgevers en –ontvangers verbeterd kan worden en dat er grote behoefte is aan een eigen –rustige- lesplek.

De school scoort in enquêtes van ouders en leerlingen op het aspect sociale veiligheid altijd hoog. Dat wil zij graag zo houden. Ook het stringente beleid op het vlak van alcohol/roken/softdrugs wil zij continueren.

Organisatie

De meeste secties kennen een goede leeftijdsopbouw, hoewel binnen het lerarenteam de leeftijdsgroep tussen 40 en 50 wat ondervertegenwoordigd is. Een overdracht van kennis en ervaring in de sfeer van meester-gezel is in het algemeen mogelijk en de school is ook verzekerd van de innovatieve inbreng die jonge mensen meebrengen die net hun opleiding hebben afgerond. Overigens heeft de school de zogenaamde 10% opslag op lesuren voor ontwikkeling en na-en bijscholing gehandhaafd en gaat de school ruimhartig om met het extra faciliteren van bij- en nascholing in de vorm van tijd en geld.

Er is sprake van een platte organisatiecultuur met een goed bereikbare schoolleiding. Er is geen cultuur van onnodige vergaderingen. Medewerkers ontmoeten elkaar en wisselen veel uit in de lerarenkamer.

De school beschikt over een uitgebreide (ook digitale) communicatieve infrastructuur, waardoor leerlingen, medewerkers en ouders elkaar gemakkelijk en snel kunnen vinden. Te denken valt aan het emailsysteem, de website (het dagelijkse rooster!) maar ook aan de Elektronische Leeromgeving en leerling-volprogramma Magister met zijn vele mogelijkheden.

Het schoolgebouw staat in een rustige buurt met fraaie bebouwing – het Vossius zelf is een Rijksmonument- en ook de buitenruimte van de school mag er zijn. Dat alles wordt door de leerlingen gewaardeerd. Het schoolgebouw kampt echter met een aantal structurele problemen die met de inmiddels voorgenomen en door de Gemeente gesteunde verbouwing verholpen moeten worden.

Dan gaat het onder meer om de te kleine gymzalen, maar ook om het ontbreken van een lift, het te kleine aantal beta-lokalen, de te krappe kantine, het gebrek aan zitruimte bij tussenuren, te kleine mediatheek/het achterblijven van het aantal (computer-)werkplekken zowel voor leraren als voor leerlingen die rustig willen werken dan wel een bijles willen volgen of geven, de chaos van de fietsen.

Het CO2-onderzoek van de Gemeente Amsterdam van voorjaar 2016, het Risico Inventarisatie en Evaluatie Onderzoek onder medewerkers van eind 2015/2016 en stimulansen van Gemeente en Geo Future-leerlingen op het vlak van Energie en Milieu (scheiden van afval, isolatie, zonne-energie etc) geven evenzovele impulsen aan de ontwikkeling van het gebouw.

Het Vossius heeft een actief ouderbestuur dat goede raad geeft en een handje toesteeft bij presentaties en dergelijke. Ook hebben zij de participatie van en cohesie tussen ouders verbreed door het installeren van een systeem van klassenouders (dat erop gebaseerd is dat individuele ouders vooral zelf mentoren/coördinatoren benaderen en dat structurele problemen besproken door het ouderbestuur worden aangekaart bij de rector).

Leerlingen zijn organisatorisch zeer actief op school met leerlingbegeleiding (juniormentoraat, bijles), toernooien, presentaties, feesten; de participatie aan organen als de leerlingenraad en de schoolkrant Vulpes liep de laatste jaren wat achter, maar liet in 2015 weer een groei zien.

Financiën/personeel:

De financiën zijn de afgelopen jaren onder druk blijven staan. Hierbij spelen factoren als de gemiddeld hoge inschaling van de leraren en de hoge onderhouds- en gebruikskosten van het gebouw een rol.

Binnen de OSZG vinden discussies plaats om eerstegraads leraren uitzicht te blijven bieden op de hoogste lerarenschaal LD.

Leraren worden nu door de schoolleiding beoordeeld op het moment dat zij in vaste dienst zouden kunnen komen, in aanmerking komen voor een promotie naar de hoogste salarisschaal dan wel wanneer er structurele problemen zijn in de taakuitoefening. Verder vindt er eenmaal per twee jaar een functioneringsgesprek plaats tussen leiding en docent. In alle gevallen spelen leerling-bevragingen en vaak ook zelfevaluaties een rol als achtergrondmateriaal.

Deze aanpak leidt er in het algemeen toe dat een medewerker slechts eenmaal per twee jaar met zijn/haar leidinggevende van gedachte wisselt over zijn/haar functioneren.

Het Onderwijs Ondersteunend Personeel laat zich kenmerken door een grote variëteit aan voor de school en haar leerlingen vitale functies en een fte-aantal dat ongeveer een kwart is van de hoeveelheid fte's die omgaat binnen het onderwijzend personeel. Dit leidt tot de paradox dat een belangrijke personeelsgroep relatief gemakkelijk buiten beeld blijft en te weinig aandacht krijgt, bijvoorbeeld d.m.v. functioneringsgesprekken, stimulansen tot nascholing etc. Dat doet de groep collegae onrecht.

Naar een nieuw Schoolplan

Het Vossius is een school die presteren hoog in het vaandel heeft staan en erop gericht is leerlingen plezier in het leren te geven. Het heeft een schoolpopulatie die veel aan kan en vaak een academische vervolgopleiding kiest.

In dat kader ligt het voor de hand de komende jaren fors in te zetten op het verder verhogen van de leerprestaties van de leerlingen en de inhoudelijke aansluiting van de school op de Universiteit scherp in de gaten te houden.

De aandacht voor het cognitieve mag gerichtheid op de sociale en culturele vorming van de leerlingen nooit in de weg staan.

Het motto van de school spreekt zowel over Traditie als Tijdgeest. De Traditie is sterk verbonden met de organisatiestructuur van de school waarin de vaksecties en de autonome docent centraal staan. De Tijdgeest kan zich manifesteren in het onderwijsaanbod en in het gebruik, door leerlingen en medewerkers, van de zich alsmaar ontwikkelende digitale mogelijkheden.

De school staat bekend om de kwaliteit van zijn onderwijs en begeleiding en zijn degelijke organisatie.

Wat al goed is kan en moet verder verbeterd worden.

In het onderstaande volgen nu de nagestreefde Doelstellingen/Prestaties alsmede de daartoe voorgenomen Activiteiten. De Activiteiten zullen nader worden uitgewerkt in jaarlijkse Activiteitenplannen.

In de Bijlagen treft u nog enige aanvullende informatie aan conform Artikel 24 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs. In de bijlagen 1, 2 en 6 gaat het om Algemeen beleid, in bijlage 3 om beleid op het vlak van Begeleiding van leerlingen en bij de bijlagen 4 en 5 om Personeelsbeleid.

Doelstellingen/Prestaties/Activiteiten 2016-2019

Algemeen: **er wordt beter gemaakt wat goed is.**

Onderwijs

We willen het inzicht van de leerlingen in de inhoudelijke samenhang van ons onderwijs vergroten door de volgende stappen:

+ We gaan in de jaarlijkse culturele week mikken op nog meer bijzondere grote projecten (a la het Ovidiusproject en het Vossius-Parlement).

+ In de reguliere lessen worden regelmatig leraren van andere vakken uitgenodigd om een bepaald aspect toe te lichten (voorbeeld: gs en nk als de wetenschappelijke revolutie van de 17^e eeuw aan bod komt) dan wel worden deskundigen van buiten gevraagd; als stimulans verzamelen we voor de collega's good practices.

+ Het vak Geo-Future voor de toekomst te consolideren binnen ons aanbod; daarbij realiseren we ons hoe belangrijk externe middelen en goed leiderschap bij het welslagen van dit soort projecten zijn.

We verbeteren en verrijken ons onderwijs met digitale hulpmiddelen door

+ in het onderwijs verder te gaan met de inzet van digitale software voor oefenen en toetsen

+ systematisch een ELO in te richten die rijk is aan hulpmiddelen voor de leerling die meer wil weten/achterloopt/meer aan kan

+ in het dagelijkse onderwijs het gebruik van desktops, l-pads, chromebooks en digitale borden verder uit te breiden; daarbij zien we onder ogen dat een snel groeiend gebruik van altijd beperkte middelen een systeem van reserveren/prioriteitsstelling noodzakelijk maakt.

Om de vaardigheden van leerlingen in het Samenwerken en Communiceren/Presenteren te vergroten zetten we in op het volgende:

+ De genoemde vaardigheden worden systematischer ingezet in de reguliere lessen

+ De maatschappelijke stage van leerlingen in klas 3 vindt zoveel mogelijk plaats in scholen voor Primair Onderwijs (In Zuid-Oost en West); dit gaat alleen werken als we er samen met het PO een project van maken.

+ Het Vossius Parlement en de debatclubs krijgen de volle steun

+ Profielwerkstuk: de gang van zaken dat leerlingen zoveel mogelijk in koppels werken wordt voortgezet; we gaan hen ook meer op dat aspect begeleiden en de reflectie op de samenwerking gaat meewegen in de beoordeling- waarbij we overigens moeten oppassen voor een bureaucratisering van de beoordeling; verder onderzoeken we de mogelijkheid dat naast de PWS-wedstrijd alle leerlingen hun werkstuk gaan presenteren; we ondersteunen hen daar dan professioneel bij

+ Leerlingen- bijvoorbeeld zij die deelnamen aan de speciale excellentieprogramma's- krijgen de gelegenheid lessen aan jongerejaars te verzorgen

+ In de jaarlijkse culturele/sportweek gaan we binnen een klas leerlingen mede-verantwoordelijk maken voor het organiseren van de deelname aan de sportactiviteiten(teams/supporters). Bij de organisatie van de sportactiviteiten is extra aandacht nodig voor de afstemming van de Bond met de sectie LO.

We willen de oriëntatie van de leerlingen op de wereld stimuleren en het alpha-/(gamma)onderwijs een steun in de rug geven door:

+ op zo kort mogelijke termijn een ontwikkelopdracht te geven voor een naschools keuzevak Wereldcultuur dat zich richt op de cultuur- en kunstuitingen (literatuur en film) van de landen in Afrika, China/Oost-Azie, Centraal en Zuid Amerika en het Midden-Oosten en op het stramen van Geo-Future mikt op 4^e-klassers, samenwerking zoekt met externe partners en financiers (Universiteit Leiden?, Tropenmuseum?, Europese Unie?), bezoek aan instellingen en festivals kent (Poetry International?, R'dam Film festival?), leerlingen samenwerkings- en communicatievaardigheden laat ontwikkelen en gedragen wordt door enkele collegae uit de sfeer van literatuur- en kunstonderwijs, gesecondeerd door collegae geschiedenis/aardrijkskunde/economie voor achtergrondaspecten als migratie(geschiedenis) en economische globalisering. Extra aandacht is nodig voor de mogelijkheid een nieuw aanbod als het onderhavige ook goed in de praktijk te implementeren

+ te onderzoeken of we het voor leerlingen met een C&M- of E&M-profiel mogelijk kunnen maken losse beta-vakken aan hun vakkenpakket toe te voegen; met name de roostertechnische gevolgen voor de brede groep van leerlingen spelen hierbij een rol

We bevorderen de belangstelling voor en de kennis van het doen van onderzoek door:

+ in klas 4 leerlingen in speciale lessen inzicht te geven in internet-zoekstrategieën, hen vertrouwd te maken met het door het Vossius gehanteerde plagiaatprogramma Ephorus en hun de belangrijkste onderdelen van het Stijlboek bij te brengen

+ universitaire gastdocenten uit te nodigen, zoals aangeboden door de Universiteit Leiden of binnen het programma Faces of Science van de KNAW

+ een systematischer aanpak van het onderzoek bij de gamma-, alpha- en kunstvakken

We geven extra stimulansen aan onze meeste excellente/ambitieuze leerlingen door

+ huidige programma's als Honours, Pre-University etc te continueren en consolideren

+ te onderzoeken of en hoe we het voor uitzonderlijk goede leerlingen met veel extra keuzevakken in het pakket mogelijk kunnen/moeten maken dat zij reeds in klas 5 een vak volledig afronden voor zowel het SE als het CE (randvoorwaarden onder andere: de leerling maakt gebruik van het reguliere aanbod van de school, neemt ook deel aan de reguliere toetsen en we doen geen afstand van ons streven de leerlingen "dik te maken") De praktische problemen in dezen moeten overigens niet worden onderschat

We bevorderen onze onderwijsprestaties zoals die onder meer blijken bij het Centraal Examen door voor elk eindexamenvak een CE-cijfer van 6,8 als minimaal vierjarig gemiddelde te beschouwen.

+ In dit kader blijven we pogingen doen het absenteïsme bij bepaalde vakken terug te dringen, bijvoorbeeld door in de herkansingsregeling het aantal toegestane ongedekte absenties terug te dringen

We bereiden onze leerlingen optimaal voor op decentrale selectie bij vervolgopleidingen in Nederland en de toelating op buitenlandse opleidingen door de vaardigheid in het schrijven van essays, ook in het Engels, nog meer aandacht te geven.

Begeleiding leerlingen

We willen het percentage leerlingen dat niet doorstroomt in jaarlijkse stappen van 5% omlaag brengen door het zoveel mogelijk simultaan nemen van de volgende stappen:

+ Voor elke onderscheiden jaarlaag wordt uitgebreid beschreven welke doelen de mentor in de loop van een schooljaar met welke activiteiten dient na te streven; zo mogelijk schaffen we voor alle leerlingen in de klassen 1 en 2 uitgebreide Mentormethodes aan. Uitgangspunt hierbij: we zien motivatie niet als iets dat gewoon bij een leerling aanwezig moet zijn maar als een resultaat van ons eigen professioneel handelen. We oriënteren ons ook op de bevindingen van het Centrum voor Brein en Leren van Jelle Jolles en instrumenten als Mindsets.

+ Jaarlijks krijgen alle nieuwe mentoren een uitgebreide training en alle mentoren met ervaring een korte update-training; tijdens de trainingen wordt ook expliciet stilgestaan bij het begeleiden van leerlingen met een bijzondere sociale, etnische of religieuze achtergrond.

+ Tijdens de jaarlijkse studiedagen komen aspecten van het mentoraat altijd als onderwerp aan de orde.

+ In principe stellen alle leraren in vaste dienst zich beschikbaar voor een klassen-mentoraat; daarbij maken we het mogelijk dat twee leraren het aantal beschikbare klokuren delen en een gezamenlijk mentoraat vormgeven.

Verder:

+ We handhaven voor de vakken Nederlands, Klassieke Talen en Wiskunde de huidige hulplessen met bloksgewijze aanpak, met de aantekening dat de groepen niet groter worden dan 15 leerlingen, zodat differentiatie binnen de groep mogelijk wordt. Voor de overige (talen)vakken gaan we de beschikbare middelen zo inzetten dat individuele leerlingen/kleine groepjes leerlingen op basis van een suggestie van de team-/rapportvergadering gericht met een aantal lessen bediend worden; leerling en mentor

zetten dan samen een specifieke hulpvraag voor de helpende docent op papier. We noteren het in Magister als een leerling heeft deelgenomen aan een van de genoemde vormen van hulp; hetzelfde doen we als ouder/leerling ons extra aanbod afwijzen.

+ We gaan door met de huiswerkklassen en pogen deze uit te breiden van 2 naar 4 dagen.

+ We geven vanaf het eerste jaar extra taallessen aan leerlingen die dat nodig hebben.

+ We vragen aan de ouders van de leerlingen die wij extra begeleiden een vergelijkbare extra inspanning.

En:

+ In de klassen 1 en 2 noteren de vakdocenten de stof voor een PW of een gepland SO altijd tijdig in Magister, overigens met de aantekening dat de stof al geacht is te zijn opgegeven als de leraar deze in de klas gemeld heeft. Leerlingen blijven dus ook in de klassen 1 en 2 verantwoordelijk voor het noteren van hun gewone huiswerk, zij dienen immers de nodige planningsvaardigheden te ontwikkelen. We kijken of we de proefwerkroosters van de klassen 1 en 2 rechtstreeks kunnen importeren in Magister dan wel ELO.

+ We onderzoeken de zin en de mogelijkheid samen met enkele collega-gymnasia in de stad tot een Lenteschool te komen en daarbij gebruik te maken van subsidies van het Rijk. Leerlingen die zwak staan op basis van hun 2^e rapport krijgen de uitnodiging tijdens een deel van de meivakantie met een externe leraar dan wel enthousiaste interne leraren een vak/vakonderdeel naar keuze nader te bestuderen. We denken overigens aan activiteiten op 5 werkdagen van 1 dagdeel elk

+ Leerlingen in klas 1 krijgen allen enkele lessen Mindfulness om hun vermogen tot concentratie te stimuleren.

+ In het kader van het verbeteren van de doorstroom (in Jaarlaag 2) onderzoeken we ook of het eerste Vossius-jaar nu niet te gemakkelijk is

Tenslotte:

+ We professionaliseren het geven van bijles door bovenbouwers verder, onder meer door de lesgevende leerlingen een korte cursus aan te bieden en een rustig eigen lokaal (bijvoorbeeld nu 301) ; we gaan onderzoeken of het mogelijk is voor 2^e klassers peercoaching door bovenbouwers in te zetten

+ We starten (opnieuw) de discussie hoe we – in samenwerking met de ouders- binnen en buiten de school excessief en laat mobielgebruik kunnen bestrijden.

Organisatie

We maken de school duurzamer, aangenamer en aantrekkelijker

+ door in het kader van/bij de a.s. verbouwing niet alleen in te zetten op nieuwe ondergrondse gymzalen, een lift, extra verblijfs- en studieruimte voor leerlingen en leraren en een grotere kantine maar ook op zuiniger lichtsystemen, gebruik te maken van 'groene' materialen, zonnepanelen te

installeren, gescheiden afvalverzameling verder door te voeren/papierverbruik terug te dringen, de atmosfeer frisser te maken en de principes van de Gezonde School verder te implementeren

+ door systematisch werk te maken van de 'kleine kwaliteit' binnen het gebouw (opruimen rommel, in orde houden gordijnen etc)

We verbeteren het imago van de school door:

+ de school via de verbouwing gericht te moderniseren

+ te gaan voor het predicaat Excellente School en dat te gebruiken in onze promotie.

+ de mogelijkheid te onderzoeken naast het zenden van digitale berichten ook m.b.v. de inzet van ter zake deskundige ouders een digitaal magazine over het wel en wee van de school uit te brengen

We ondersteunen ons streven met onze leerlingen in sociaal-culturele zin een betere afspiegeling van de Amsterdamse bevolking te zijn door

+ in te zetten op het werven van een meer diverse groep leerlingen door steun te blijven geven aan de gezamenlijke initiatieven op basisscholen van de Amsterdamse gymnasia (Gymnasium-Ik?)

+ aandacht te blijven geven aan het binnenhouden van bepaalde groepen leerlingen door - in lijn met de adviezen opgesteld door de Amsterdamse gymnasia- onder meer tijdens de filosofielessen in de klassen 1 en 3 systematisch gesprekken te voeren over diversiteit (sectievoorzitters) en steun te blijven geven aan de speciale Huiskamers

+ een structurele uitwisseling te zoeken met een middelbare school in Zuid-Oost of West, bijvoorbeeld op het vlak van muziek

Personeel/financiën/kwaliteit

We stimuleren onze vakdidactische en pedagogische vaardigheden

+ door het project Lesson Study (gezamenlijke voorbereiding lessen, bijwonen lessen, samen reflecteren) uit te breiden van 10 deelnemers in 15-16, naar 18 in 16-17 en zo verder

We willen het functioneren van alle OP en OOP-collegae stimuleren

+ door een jaarlijks functioneringsgesprek dat naast uitwisselende en stimulerende aspecten (nieuwe taken, bijscholing) altijd ook een beoordelend aspect heeft. Het ene jaar is het een uitgebreid gesprek dat geschraagd wordt door leerling-bevraging (bij OOP collegiale bevraging) en zelfevaluatie, het andere jaar is kort van aard en meer een voortgangsgesprek van het eerste. De leerlingbevragingen pogen we zoveel mogelijk in de mentorlessen te laten plaatsvinden.

Overigens gaan we op zoek naar kortere vragenlijsten dan we nu hanteren om zo een jaarlijkse bevraging mogelijk te maken. Ook onderzoeken we of het praktisch werkzaam is leerlingen thuis een bevraging te laten invullen; dit zou eventueel de mogelijkheid openen elke leerling zich elk jaar te laten uitspreken over a zijn/haar leraren.

We willen de carrièrekansen en het werkplezier van van de medewerkers bevorderen

+ door Samen met de gymnasia in de stad, de collega-OSZG-scholen en overige scholen in de stad te onderzoeken hoe we samen de mobiliteit kunnen bevorderen van medewerkers die daarvoor belangstelling hebben/warm te maken zijn; dan kan het ook gaan om een tijdelijke werkzaamheid op een andere plek (ook in stadsdelen als De Bijlmer)

+ een doorgroeiperspectief van eerstegraadsleraren naar LD overeind te houden/te realiseren.

We realiseren een klimaat van voortdurende bijscholing door

+ scholingsbudgetten niet alleen overeind te houden maar ook uit te breiden met extra middelen van het Samenwerkingsverband, de Gemeente Amsterdam, de VO-Raad etc.

+ medewerkers ook tijdens schooltijden de gelegenheid te geven naar externe studiebijeenkomsten te gaan

+ in functioneringsgesprekken gericht bij- en nascholing aan de orde te stellen, door zelfstudie of anderszins

We bevorderen het slagen van nieuwe docenten op school door

algemene begeleiding van een ervaren Vossius-docent op aspecten van organisatie, algemene pedagogiek etc, het aanwijzen van een sectiegenoot als vakinhoudelijk-didactische buddy, het aanbod van intervisie/videondersteuning etc door de algemeen docentbegeleider en het aannemen van de houding dat er ook fouten mogen worden gemaakt; ook voor de vakinhoudelijk-didactische buddy gaan we klokuren uittrekken

De kwaliteit van ons onderwijs en onze begeleiding stimuleren we verder

door weer jaarlaag-klankbordgesprekken te houden met de leerlingen van de leerlingenraad

Om extra middelen voor het Vossius te werven

+ ondersteunen we de werkzaamheden van de Vrienden van het Vossius

Bijlagen en uitwerkingen van bijlagen

Bijlage 1 Aanvaarding materiële en geldelijke bijdragen

Het Vossius is voor zijn financiële middelen vooral afhankelijk van de nationale en gemeentelijke overheid. Daarnaast maakt het dankbaar gebruik van de jaarlijkse vrijwillige bijdragen van de ouders van de leerlingen. Incidentele (sponsor-)bijdragen (van commerciële partners) zijn welkom bij onder meer bijzondere aanschaffingen of bij feesten (De Bond). De rector behoudt zich het recht voor aanbieders van bijdragen te weigeren, om de onderwijskundige autonomie en integriteit van de school te waarborgen.

Bijlage 2 Het openbare karakter van de school

Als openbare school is het Vossius Gymnasium toegankelijk voor leerlingen van alle gezindten en overtuigingen die voldoen aan de minimumcapaciteitseisen die jaarlijks in de Schoolgids geformuleerd worden. Het Vossius Gymnasium draagt in zijn onderwijs geen enkele overtuiging van politieke of religieuze aard uit, wil zijn leerlingen tegelijk wel op de hoogte brengen van en inzicht geven in de diversiteit aan denken binnen onze samenleving.

Bijlage 3 Zorgvoorzieningen

De school beschikt over een zeer uitgebreid Zorgplan dat nu niet is bijgevoegd maar voor eenieder te vinden is op www.vossius.nl (klikken op 'Vensters voor Verantwoording' en vervolgens op 'Onderwijsbeleid').

Bijlage 4 Personele maatregelen in het kader van het onderwijskundig beleid

Binnen het Vossius Gymnasium zijn afspraken gemaakt m.b.t. het bijhouden van Bekwaamheidsdossiers en het voeren van functioneringsgesprekken. Zie hieronder bij de Uitwerkingen bij Bijlage 4.

Het Vossius heeft criteria geformuleerd die gebruikt kunnen worden bij sollicitatiegesprekken voor nieuwe leraren. Zie hieronder bij de uitwerkingen bij Bijlage 4.

Binnen het kader van de CAO VO heeft het Vossius een beleid voor na- en bijscholing. Jaarlijks biedt de schoolleiding medewerkers gezamenlijke vormen van scholing aan. Tevens is er een beleid voor scholingsinitiatieven afkomstig van een of meer medewerkers. Zie hieronder bij de uitwerkingen bij Bijlage 4.

Bijlage 5 Beleid inzake evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding

Binnen het personeelsbestand van het Vossius houdt het aantal mannen het aantal vrouwen in evenwicht. In dit kader streeft de school ernaar binnen de schoolleiding hetzelfde evenwicht te bereiken. Op het moment van formuleren van het Schoolplan bestaat de schoolleiding uit 2 mannen en 1 vrouw.

Bijlage 6 Kwaliteitsbeleid

Wijze van bewaking kwaliteit.

Elk jaar na het bekend worden van de Eindexamenuitslagen zet de schoolleiding de gemiddelde SE-, CE- en Eindcijfers op een rij, zowel integraal als per vak. Daarbij neemt zij in ogenschouw of de gemiddelde SE- en CE bij elkaar zijn gebleven. In de loop van het daarop volgende schooljaar vergelijkt de schoolleiding de prestaties van de school met die van de overige gymnasia en overige VO-scholen in ons land (gegevens SHZG respectievelijk Inspectie).

Elk jaar na de laatste rapportvergaderingen zet de schoolleiding de door- en afstroomcijfers van de verschillende jaarlagen op een rij en vergelijkt deze vervolgens in de loop van het schooljaar met die van de overige gymnasia en overige VO-scholen (gegevens SHZG resp. Inspectie).

Elk jaar wordt voor de helft van de leraren een klassenbevraging georganiseerd op basis van de speciale gymnasium-vragenlijst van kwaliteitscholen.nl. Deze bevraging bevat vragen die aansluiten op de competenties van de wet BIO. In november worden de klassen 1 t/m 4 bevragd op hun mentor.

Elk jaar worden in het kader van Vensters voor Verantwoording leerling- en oudertevredenheidsonderzoeken uitgevoerd in de gehele derde jaarlaag

Elk jaar worden er jaarlaaggesprekken gevoerd met leerlingen van de Leerlingenraad.

Eenmaal per 4 jaar neemt het Vossius deel aan het Collegiaal Waarderend Onderzoek van de SHZG

Wijze van vaststellen maatregelen ter verbetering van kwaliteit.

Deze worden vastgesteld, afhankelijk van de aard van de maatregelen, in individuele functioneringsgesprekken, in gesprekken tussen schoolleiding en secties die zo mogelijk jaarlijks plaatsvinden, in de 3 a 4 maal per jaar plaatsvindende gesprekken tussen schoolleiding en sectievoorzitters resp. jaarlaagcoördinatoren alsmede binnen de MR.

Uitwerking Bijlage 4 Personele Maatregelen: Het Bekwaamheidsdossier/functioneringsgesprekken

1). Aanleiding

De Wet op de Beroepen in het Onderwijs schrijft voor dat elke school van al zijn leraren een zogenaamd Bekwaamheidsdossier gaat bijhouden. De achterliggende redenering: voor goed onderwijs heb je in ieder geval goede leraren nodig. Daarom is het de plicht van de overheid duidelijke kwaliteitseisen te stellen aan die leraren: de bekwaamheidseisen waaraan elke leraar moet voldoen.

Uiteraard dient de kwaliteit van een leraar op peil te worden gehouden en verder ontwikkeld door stimulerend personeelsbeleid. Het aanleggen van een Bekwaamheidsdossier is een instrument voor zo'n beleid. Inhoud en vorm van het dossier zijn overigens niet wettelijk geregeld.

De volgende documenten kunnen er deel van uitmaken: diploma's, cv, beschrijving schoolloopbaan, persoonlijk ontwikkelingsplan, persoonlijke portfolio's, leerling- en collega-bevragingen, verslagen van functioneringsgesprekken etc.

2). Uitgangspunten

We willen een aanpak die invulling geeft aan de betekenis van het Bekwaamheidsdossier, niet tot onnodige bureaucratie leidt en zoveel mogelijk aansluit bij de huidige aanpak van de functioneringsgesprekken op het Vossius (tenminste 1 gesprek per 2 jaar, op verzoek van een van beide partijen vaker).

De niet-leraren krijgen zoveel mogelijk dezelfde aanpak. Ook hun functioneren is voor de school van het grootste belang.

3) Concrete Aanpak

+ Eenmalig te verzamelen bij gelegenheid van het eerstkomende functioneringsgesprek

We brengen in het Vossius-personeelsarchief de volgende materialen bij elkaar cv van de betrokken werknemer inclusief beschrijving van zijn/haar schoolloopbaan (op het Vossius en daarbuiten); maakt betrokkene zelf (eerder gemaakte versie even bijstellen) kopie van de diploma's/getuigschriften van betrokkene: kopieën uit het archief van Spaarnesant in Haarlem; regelt Vossius-administratie

+ Een week Voorafgaand aan elk functioneringsgesprek beschikbaar voor medewerker en leidinggevende: (bij leraren:) de resultaten van de leerlingbevraging van 2 klassen van betrokkene (de eind aug. 2012 op initiatief van het Vossius Gymnasium bijgestelde versie van Kwaliteitscholen.nl met 55 vragen, geordend naar resp. Interpersoonlijke, Pedagogische, Vakinhoudelijke en didactische, Organisatorische en Gymnasiale competentie- de laatste met 5 nieuwe vragen); regelt Vossius-administratie; we streven ernaar bij het afnemen van de bevraging altijd 2 begeleiders aanwezig te hebben (medewerker administratie plus leraar die klas op dat moment lesgeeft; de laatste wordt vervangen indien de bevraging hem/haarzelf regardeert); mede op basis van discussie in de MR is overigens instemming gevraagd en verkregen met het continueren van de praktijk dat een leraar de resultaten van de 2 klassenbevragingen gemixt aangeboden krijgt; in de afweging tussen het garanderen van de anonimiteit van de klas en het voor de leraren mogelijk maken met een bep. klas een gericht gesprek te voeren, hebben we het eerste het zwaarst laten wegen, mede omdat zo'n gesprek te allen tijde ook op een andere basis gevoerd kan worden (bij alle overige medewerkers:) de resultaten van een bevraging (ook beschikbaar op Kwaliteitscholen.nl) van een groep van (vier) direkt betrokken collegae;

regelt Vossius-administratie (bij leraren:) een door betrokkene zelf gemaakte sterkte-zwakte-analyse van hem-/haarzelf tegen de achtergrond van de hierboven genoemde competenties en vragen; dit kan efficiënt m.b.v. een internet-vragenlijst (bij alle overige medewerkers:) een sterkte-zwakte-analyse tegen de achtergrond van de functiebeschrijving van betrokkene; regelt betrokkene zelf

+ Inhoud functioneringsgesprek met ingang van het eerstvolgende: gesprek toespitsen op de ontwikkeling van betrokkene: hoe houdt hij/zij zijn/haar vak bij (academische materialen/cursussen), welke hiaten zijn er tegen de achtergrond van de bovengenoemde materialen en de ambities in het lopende Schoolplan/binnen de sectie en hoe zouden deze verholpen kunnen worden (bijscholing, coaching) en welke carrière-ontwikkeling is gewenst/haalbaar; bij de laatste twee vragen ligt het initiatief in het gesprek in eerste instantie bij de medewerker; n.b. de medewerker neemt de door hem/haar gemaakte sterkte-zwakte-analyse mee naar het gesprek; ruimte houden in het gesprek voor thema's als werkdruk, knelpunten in de omgang met collega's etc

+ Uitnodiging voor het gesprek/ Verslag van de afspraken in het gesprek Uitnodiging voor het functioneringsgesprek gaat nog eens in op het hierboven genoemde en komt 4 weken voor de datum van het gesprek bij de medewerker binnen Binnen een maand is een verslag beschikbaar van de hand van de leidinggevende, binnen een week wordt dit van commentaar voorzien door betrokkene en vervolgens in het Dossier gestopt; n.b. de door de medewerker gemaakte sterkte-zwakte-analyse wordt niet in het dossier van betrokkene opgeslagen, er wordt in voorkomende gevallen wel naar verwezen in het gespreksverslag In ieder geval na 6 maanden korte check door de leidinggevende welk vervolg er aan gemaakte afspraken is gegeven

Uitwerking Bijlage 4 Personele Maatregelen: Criteria bij het aannemen van nieuwe docenten

Inspiratiebron voor het onderstaande zijn Het Gymnasiumprofiel (onderdeel "De gymnasiumdocent") van de SHZG, de vragenlijst leerlingbevraging van kwaliteitscholen.nl, de functiebeschrijving Hoofddocent OSZG (alle eerstegraders komen immers in het LB-LC-LD-traject terecht) alsmede de door de schoolleiding gehanteerde aandachtspunten lesbezoek; deze liggen allemaal in elkaars verlengde.

De aan te nemen leraar wordt gevraagd in een gesprek naast het bezit van algemeen vakmatige, gevarieerde didactische en organisatievaardigheden aannemelijk te maken dat hij/zij het onderstaande (binnen redelijke termijn) kan waarmaken. De genoemde aandachtspunten kunnen tevens onderwerp van gesprek zijn in functionerings- en ontwikkelingsgesprekken: Hij/zij heeft een academisch werk- en denkniveau, bij voorkeur blijkend uit een eerstegraads lesbevoegdheid, en toont in zijn/haar lessen een geactualiseerd hoog kennisniveau, op basis van continue eigen studie en/of deelname aan bij- en nascholingsactiviteiten en/of uitwisseling met collegae in de stad/het land Hij/zij kan, ook door algemene presence, leerlingen die nieuwsgierig en kritisch zijn stimuleren maar hen ook grenzen stellen Hij/zij zal in staat zijn zorg te dragen voor onderwijs in alle leerfasen en daarbij een relatie te leggen met een breed palet aan andere vakken, waaronder zeker ook Klassieke Talen en Cultuur Hij/zij kan zich verstaan met maatschappelijke ontwikkelingen en ontwikkelingen op zijn/haar vakgebied, op basis daarvan voorstellen voor curriculumaanpassing ontwikkelen en daarvoor steun verwerven bij collega-docenten en schoolleiding Hij/zij kan de leerlingen voorbereiden op een academische vervolgopleiding door hem/haar vaardigheden aan te leren die horen bij een onderzoekende basishouding Hij/zij kan door op te treden als vakdocent alsmede het vervullen van een klassen- dan wel individueel mentoraat leerlingen begeleiden en zich sociaal laten ontplooiën Hij/zij levert binnen en buiten de les een bijdrage aan de culturele en maatschappelijk/politieke ontplooiing van leerlingen Hij/zij levert een bijdrage aan

inhoudelijke/didactische prioriteiten van het Vossius, zoals geformuleerd in het vigerende Activiteitenplan

Uitwerking Bijlage 4 Personele maatregelen: Bij- en Nascholing in het licht van Systematische Kwaliteitszorg nb Ontleend aan notitie terzake uit 2007

Inleiding

Binnen de kwaliteitszorg van een onderwijsinstelling vormen de vaardigheden en de kennis van de zittende medewerkers een centraal aandachtspunt. Spreken we vervolgens over (het verbeteren van) die kennis en vaardigheden, dan is bij- en nascholing een van de belangrijkste instrumenten tot beïnvloeding.

Kwaliteitszorg dient zo systematisch mogelijk te worden aangepakt. Zo dienen onder meer de doelstellingen van de organisatie en de prestaties die van haar verwacht worden leidend te zijn, zijn de meningen van degenen die van de organisatie profiteren op een geordende wijze beschikbaar, is er naast aandacht voor innovatie ook zorg voor wat al goed is, moet er sprake zijn van een planningscyclus waarin onder meer evaluatie van het eerder voorgenomene een belangrijke plek inneemt en is er open oog en oor voor de risico's die realisatie van eenmaal gemaakte plannen in de weg kunnen staan. Vaak is er ook sprake van een benchmark met vergelijkbare organisaties.

In deze notitie nu volgt een beschrijving van een systematische aanpak als aangeduid van de jaarlijkse na- en bijscholing van het zittende personeel van het Vossius Gymnasium. In die aanpak vormen de voor de betrokken medewerker gewenste basiscompetenties alsmede de mening van derden over de mate waarin de eerste hierover beschikt, een centrale schakel.

Een voorstel voor een aanpak staat in de eerste paragraaf.

Om deze systematische aanpak tot een succes te maken moeten in organisatorische zin nog enkele randvoorwaarden worden geregeld. Voorstellen daarvoor in de tweede paragraaf.

Deze notitie laat nu niet behandelde onderwerpen uit de notitie functioneringsgesprekken van juni 2004 onverlet.

Systematische aanpak

We ontwikkelen jaarlijks een Bij-en Nascholingsplan dat parallel aan het Activiteitenplan in begin juni aangeboden wordt aan de MR, om geïmplementeerd te worden in het nieuwe schooljaar.

De scholingswensen van respectievelijk de scholingsnoodzaak voor individuele medewerkers bespreken we als een van de hoofdonderwerpen in de jaarlijkse individuele functioneringsgesprekken met medewerkers, die in de periode februari-april plaatsvinden en benoemen we apart op basis van een vooraf vastgesteld stramien in het verslag van het gesprek. Elk jaar komt - conform eerdere afspraken rond functioneringsgesprekken- telkens de helft van de aanwezige medewerkers aan de beurt.

Er wordt gesproken op basis van de in het vorige functioneringsgesprek gemaakte (scholings)plannen, de doelstellingen/prestaties van de school als verwoord in Schoolplan en Activiteitenplan, de – ingeval het docenten betreft- basiscompetenties zoals opgesteld door ons bestuur het OSZG alsmede, zoveel

mogelijk, de voorafgaand aan het gesprek beschikbare resultaten van enquêtering onder leerlingen naar het functioneren van docenten.

Het betreft hier een enquête die de bij het OSZG aangesloten scholen gezamenlijk ontwikkeld hebben aan de hand van de genoemde basiscompetenties en waarvoor een website ontwikkeld is door het bedrijf C&T. Leerlingen kunnen inloggen op de website en zo hun bevindingen digitaal kenbaar maken. De schoolleiding kan vervolgens de per docent geaggregeerde resultaten downloaden. Het voornemen is per docent twee klassen te bevragen, een aangewezen door de docent en een aangewezen door de schoolleiding.

Uiteraard zijn de enqueteresultaten uit een oogpunt van privacy alleen beschikbaar voor schoolleiding en betrokken docent.

Om alle misverstanden te voorkomen: basiscompetenties en enquêtering komen aan de orde om over een verdere professionalisering van betrokkene te kunnen praten, niet om hem/haar te beoordelen, laat staan daar ook nog arbeidsjuridische consequenties aan te verbinden.

Met de sectievoorzitters van alle secties vindt jaarlijks in de maanden februari-april een gesprek plaats over de *scholingswensen* van de sectie als geheel respectievelijk de *scholingsnoodzaak* voor de sectie als geheel, een en ander tegen de achtergrond van Schoolplan en Activiteitenplan. In de tweede helft van mei wordt op basis van de resultaten van de hierboven geschetste gesprekken *en tegen de achtergrond van (altijd beperkt) beschikbare scholingsmiddelen* (materieel, eventueel personeel) en *(waarschijnlijke) beschikbaarheid van geschikte scholingsaanbieders* een omvattend scholingsplan opgesteld waarin beschreven wordt welke medewerkers/welke secties waarom welke na- en bijscholing kunnen gaan volgen in het aankomende schooljaar, welke de verwachtingen hierbij zijn, op basis van welke personele en financiële faciliteiten deze scholingen gevolgd kunnen worden en, indien lesuitval in het geding is, of de mogelijkheid bestaat de lessen ook daadwerkelijk te doen vervangen. In principe willen we elk jaar de scholingsmogelijkheden flink spreiden over collega's/secties.

De leden van de schoolleiding stimuleren lopende het schooljaar dat in het scholingsplan toegekende bij- en nascholing ook daadwerkelijk tot stand komt.

Wie voeren de (functionerings)gesprekken?

De docenten voeren een gesprek met een lid van de Schoolleiding. De rector en de twee conrectoren verdelen deze medewerkers voor twee jaren in principe aan de hand van de sectieindeling.

Nascholingsexpertise/budgetbeheer

Het jaarlijkse scholingsplan zal m.b.v. de hierboven geschetste gegevens, evaluaties van genoten scholing van de hand van medewerkers en inzicht in bestaand aanbod voor de schoolleiding geschreven worden door de conrector onderbouw. Zij wordt ook budgetbeheerder van het materiele en personele bij-en nascholingsbudget van de school.

Heldere algemene bij- en nascholingsregeling in aanvulling op de CAO VO

Alleen steun voor een initiele opleiding als 't om een nieuwe bekwaamheid/bevoegdheid gaat anders dan die waarmee men de school is binnengekomen en deze ook door de Schoolleiding noodzakelijk wordt geacht.

Ingeval er sprake is van scholing die door de schoolleiding om welke reden dan ook ((inhoudelijke) ontwikkeling instelling, teambuilding) *noodzakelijk* wordt geacht worden alle eventuele materiele kosten van de scholing (inschrijfgeld, examengeld, boeken en reiskosten) vergoed. Indien bij docenten het niet mogelijk is de desbetreffende scholing buiten lestijd (in de daarvoor bestemde uren deskundigheidsbevordering) te volgen en er lessen moeten uitvallen, wordt de betrokken medewerker gevraagd een collega te verzoeken de les te vervangen. Hiervoor wordt het personele deel van het bij- en nascholingsbudget ingezet. Niet-docenten kunnen de scholing zonodig in werktijd volgen; indien nodig worden zij met het genoemde personele budget vervangen.

Ingeval er sprake is van scholing die niet door de schoolleiding als noodzakelijk wordt gezien maar wel door de medewerker gewenst wordt en bovendien in relatie te brengen is tot een schoolbelang, wordt maximaal 50% van de materiele kosten door de school vergoed. Bij docenten kunnen behoudens bijzondere (door de rector te beoordelen) gevallen geen lessen komen te vervallen. Niet-docenten kunnen behoudens bijzondere (door de rector te beoordelen) gevallen niet onder werktijd de betrokken scholing genieten.

Ingeval er sprake is van noodzakelijke scholing, vergoedt de school op jaarbasis nooit meer dan 3000 euro materieel budget. Bij vormen van scholing waar maximaal 50% vergoed wordt, draagt de school op jaarbasis nooit meer dan 1500 euro materieel budget bij. Wie door de school met materiele dan wel personele middelen gefaciliteerd wordt, geeft na afloop op een door de school beschikbaar gesteld formulier een evaluatie van de gevolgde scholing. Ingeval in een schooljaar van de school een materiele vergoeding verkregen is die 1500 euro of meer bedraagt en de betrokken werknemer binnen twee jaar na afloop van het schooljaar vertrekt, betaalt deze naar evenredigheid van de nog niet verlopen 24 maanden 50 % van het betrokken bedrag terug.

25% van het materiele scholingsbudget wordt apart gehouden voor scholingsmogelijkheden die om welke reden dan ook pas in de loop van het schooljaar in zicht komen. Op deze middelen kan een beroep worden gedaan middels het invullen van een standaardaanvraagformulier op basis waarvan M. U. onder meer ook kan bepalen of sprake is van een voor de school *noodzakelijke* scholing en of ook lesuitval in het geding is.

Evaluatie

We evalueren deze notitie.